CENA 25 groszy wraz z dodatkiem, a bez dodatku 10 groszy

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
Z odnoszeniem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . 6 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 139 (8367) Niedziela, dnia 20 czerwca 1926 r. Rok XXXIV.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ" Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dn. 19 czerwca 1926 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	743.8
2) Kierunek wiatru	N.
3) Siła wiatru	2 m/s
4) Stan nieba	zachm.
5) Wilgot. bezwzględna	11.5
6) Wilgot. względna	98%
7) Temp. powietrza	+ 13°.9
8) Ilość opadów (z doby ubiegłej)	8
9) Najwyż. temp. (z doby ubiegłej)	+ 18.8
10) Najniż. temp. (z doby ubiegłej)	
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm.	+ 11.9
1 g. p.p.	+ 1.60

Nowym szlakiem ku podźwignięciu państwowości naszej.

Zmiana Konstytucji będzie uzdrowieniem stosunków parlamentarnych w Polsce.

II.

Możliwość większego wpływu na Sejm ze strony Prezydenta Rzeczypospolitej, oprócz korzyści politycznych może mieć jeszcze olbrzymie znaczenie wychowawcze z powodu niedość jeszcze rozwiniętego poczucia odpowiedzialności, które cechuje nasze życie polityczne i które utrudnia utworzenie silnego rządu. Ponieważ według konstytucji rząd jest powoływany przez Prezydenta, ale opiera się na większości sejmowej, przeto Prezydent musi mieć w ręku jakiś argument, jakąś broń w postaci środka prawnego, za pomocą którego mógłby wpływać na ujawnienie i na krystalizację określonej większości sejmowej.

Co najważniejsze jednak, prawo rozwiązania Sejmu może wzmocnić nietylko stanowisko Prezydenta Rzeczypospolitej, ale przedewszystkiem — wzmocni pozycję rządu, który przestaje być tą wątłą łodzią, rzucaną przez wicher po rozhukanych falach intryg partyjnych, ale staje się wyrazicielem pewnego skrystalizowanego programu politycznego, dla którego żąda wyraźnego poparcia Sejmu. Jeżeli zaś Sejm nie chce lub nie może użyczyć tego poparcia i sam nie jest zdolny stworzyć innego, lub lepszego programu, wtedy rząd stawia Prezydentowi wniosek o rozwiązanie Sejmu i rozpisanie nowych wyborów. Tak więc każdy większy i skomplikowany spór rządu z Sejmem rozstrzyga opinja i wola całego narodu. I dlatego zmiana ta dotyczącego paragrafu Konstytucji uważaną być może raczej za rozszerzenie, a nie uszczuplenie zdobytych praw demokratycznych.

Coprawda Konstytucja polska w obecnej osnowie nadaje Prezydentowi prawo rozwiązania Sejmu, ale czyni to zależne od zgody trzech piątych Senatu, który wówczas także się musi rozwiązać. Ponieważ wątpić należy, ażeby 111 senatorów mogło dobrowolnie pozbawić się dobrego stanowiska, wpływów i wielu innych jeszcze korzyści, wynikających z piastowania mandatu — przeto przewidziane w naszej Konstytucji prawo Prezydenta jest tylko fikcyjne i nie dające się w naszych stosunkach zastosować.

Jeżeli rozglądniemy się po świecie, ujrzymy, że prawo rozwiązywania parlamentu istnieje w wielu krajach, nawet w tych, w których demokracja rozwinęła się bardzo silnie. Przedewszystkiem widzimy to prawo w Niemczech, w Czechosłowacji nawet w małej Łotwie. To też w tych krajach istnieją koalicyjne rządy parlamentarne z jasno i mądrze określonym programem politycznym, rządy, które nie oczekują z dnia na dzień upadku, ale które trwają przeważnie tak długo, dopóki nie zrealizują najważniejszych punktów swego programu.

Być może, że niektórzy z naszych parlamentarzystów żywią obawę, że Prezydent mógłby nadużywać swego prawa. Obawy te są płonne, o tyle, że Zgromadzenie Narodowe, wybierając Prezydenta posiada możność wybrać takiego, co do którego istnieje pewność, że nie będzie usiłował uszczuplić słuszne i sprawiedliwe prawa parlamentu.

Zresztą przy obecnym systemie rządów parlamentarnych pozycja Prezydenta jest tak słabą, iż częściowe jej wzmocnienie może wyjść tylko na korzyść państwa i narodu.

W pierwszym artykule wspomnieliśmy o naszej fatalnej ustawie wyborczej, rozdrabniającej siły polityczne społeczeństwa i nie dającej możności oparcia rządów o stałą większość parlamentarną, zdolną do pozytywnej pracy państwowej i poczuwającą się do odpowiedzialności za swe działania. I w tym kierunku więc powinny być dokonane zmiany.

Przedewszystkiem liczba mandatów sejmowych powinna być zmniejszona przynajmmeij o sto. — Następnie dla całego państwa powinien być przyjęty jeden okręg wyborczy, oparty na zasadzie wyborów proporcjonalnych z możnością tworzenia przez stronnictwa bloków wyborczych na podstawie rzeczywistej ilości głosów oddanych na kandydatury tych stronnictw, przyczem głosy oddane na rzecz stronnictw w liczbie mniejszej od 100.000 głosów nie byłyby uwzględniane w wyniku wyborów. Ponadto głosowanie powinno być nie na listy, lecz na nazwiska jednego kandydata, a wiek wyborców winien być podniesiony na lat 25.

Zmiana Konstytucji w kierunku wzmocnienia władzy wykonawczej i zmiana ordynacji wyborczej powinny nareszcie wyprowadzić państwo nasze z dotychczasowych manowców.

L. D.

Prowizorjum budżetowe w Sejmie.

WARSZAWA, 19. Wczoraj rozdano porządek dzienny wtorkowego plenarnego posiedzenia Sejmu. Zawiera on 5 punktów, z których punkt 2-gi zapowiada pierwsze czytanie projektu ustawy o prowizorjum budżetowem na czas od 1 lipca do 30 września 1926 r.. Pozostałe cztery punkty, zawierają sprawy drobniejsze, jak: projekt ustawy, dotyczącej przedłużenia rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o lichwie pieniężnej, sprawozdanie komisji skarbowej o rządowym projekcie ustawy o podatku od lokali i t. d.

Konferencja Premjera z Marszałkiem Piłsudskim.

WARSZAWA, 19. Wczoraj o godzinie 12-ej w południe prezes ministrów p. Bartel udał się na konferencję do Marszałka Józefa Piłsudskiego.

P. P. S. w sprawie rozwiązania Sejmu.

WARSZAWA, 19. Centralny Komitet Wykonawczy PPS. opublikował wczoraj odezwę, w której wzywa wszystkie organizacje partyjne do zwołania na niedzielę 27 bm. wieców i zgromadzeń publicznych pod hasłem poparcia wniosków posłów socjalistycznych w Sejmie. Wnioski te żądać będą rozwiązania Sejmu i nowych wyborów na podstawie dotychczasowej ordynacji wyborczej w dn. 17 października rb.

W związku z przedłożonym przez Rząd projektem zmian konstytucji, odezwa stwierdza, że P. P. S. zgadza się pod pewnemi warunkami na wyposażenie Prezydenta Rzplitej w prawo rozwiązywania Sejmu, zakłada jednak stanowczy protest „przeciwko projektom niesłychanego powiększenia praw rządu i biurokracji".

Wyrok w procesie mordercy ś. p. H. Lindego.

WARSZAWA, 19. Na rozprawie przeciw sierżantowi Trzmielewskiemu przemawiali prokurator Kaczmarek i obrońca oskarżonego poseł dr. Lieberman. Prokurator podkreśli w swojem przemówieniu premedytację oskarżonego, przyczem stwierdził, że oskarżony jest człowiekiem o przeszłości kryminalnej, utrzymującym aż do ostatniej chwili stosunki z mętami społecznemi. Morderca-żołnierz zamordował skrytobójczo, a potem uciekł tchórzliwie, zasługuje na najsurowszą karę.

Obrońca dr. Lieberman sięga ku socjologicznym motywom życia oskarżonego i jego otoczenia. Oskarżony żył kategorjami gniewu i oburzenia. Trzmielewskiemu nie można robić zarzutów tych, które mu robił swego czasu sędzia rosyjski. Od tego bowiem czasu w ciągu ostatnich 15 lat, był on człowiekiem zupełnie uczciwym. Poseł Lieberman wskazał dalej na sugestję i autosugestję, jakiej się poddał Trzmielewski przy nadużyciach, których tyle było w Polsce. Wpływ sugestji wywołał u Trzmielewskiego, człowieka mało inteligentnego, wybuch gniewu. Nie ma więc mowy o jakiejś premedytacji i samosądzie, Obrońca domaga się wyroku sprawiedliwego, odpowiadającego czasom, w których żyjemy

Oskarżony Trzmielewski zrzekł się ostatniego słowa.

Sąd udał się na naradę celem wydania wyroku.

O godzinie 3.30 pułkownik Armiński ogłosił wyrok, mocą którego Trzmielewski został skazany na 10 lat ciężkiego więzienia, wydalenie z wojska i pozbawienie praw.

Skazany wyrok przyjął spokojnie.

Obrońca zastrzegł sobie czas do namysłu.

Zmiany na naczelnych urzędach.

WARSZAWA, 19. Funkcje b. podsekretarza stanu w Prezydjum Rady Ministrów p. Studnickiego obejmie p. Dzięciołowski, adwokat, dotychczasowy urzędnik Ministerjum rolnictwa.

Minister kolei wydał odezwę do kolejarzy.

WARSZAWA, 19. Nowy minister kolei, p. Romocki, wydał do ogółu kolejarzy odezwę z wezwaniem do współpracy dla kolei, która jak głosi odezwa, przy wytężonej pracy i dobrej organizacji mogą się stać samowystarczalną i rentującą instytucją. Dalej minister stwierdza, iż kolejnictwo nasze cieszy się wszędzie dobrą opinją, a ogół kolejarzy — uznaniem za sumienne spełnianie obowiązków i karności.

Walka o kina.

WARSZAWA, 19. W dniu dzisiejszym ma się porozumieć w sprawie zatargu kin z magistratem premier Bartel z ministrem Młodzianowskim. — Przypuszczać należy, iż decyzja rządu przyśpieszy likwidację zatargu.

Ministrowie Kwiatkowski i Romocki spotkają się w Gdyni.

WARSZAWA, 19. Minister przemysłu i handlu p. Kwiatkowski wyjeżdża dziś wieczorem w towarzystwie wyższych urzędników ministerjum do Poznania, gdzie ma zamiar odbyć szereg konferencji z przedstawicielami kół gospodarczych tej dzielnicy. Następnie udaje się do Tczewa i do Gdyni, gdzie spotka się z min. kolei p. Romockim. Oby dwaj ministrowie zbadają zdolność przepustowa portów polskich.

Teatr wysadzony w powietrze.

NOWY JORK, 19. W dniu wczorajszym pięć po sobie następujących eksplozji dynamitowych zburzyło całkowicie gmach teatru w Los Angelos. Śledztwo ustaliło, że paczki dynamitu były porozmieszczane w pięciu różnych miejscach teatru.

Dotychczas nie wiadomo, czy jest to akt zemsty ze strony jakiejś zbrodniczej jednostki, czy też może czyn obłąkanego.

D-ca korpusu poznańsk. u marsz. Piłsudskiego.

WARSZAWA, 19. Przybył do Warszawy gen. dywizji Hauser, pełniący obowiązki dowódcy okręgu korpusu w Poznaniu w zastępstwie chorego generała Sosnkowskiego. Gen Hauser złożył marszałkowi Piłsudskiemu obszerny raport o sytuacji wojskowej na terenie korpusu poznańskiego.

Generał Hauser wypowiedział się podobno przeciwko dalszej działalności wojskowej generałów Dowbór-Muśnickiego i Raszewskiego, uważając ją za szkodliwą dla armji i państwa.

Echa zatargu o tereny województwa łódzkiego.

ŁODZ, 19. W związku z notatką pod tytułem „Parcelacja województwa łódzkiego", która ukazała się w „Głosie Polskim" z dnia 17 bm., a zawierająca informacje, jakoby wicewojewoda łódzki nie przeciwstawił się zarządzeniu wojewody poznańskiego o przyłączenie do województwa poznańskiego pięciu powiatów woj. łódzkiego, należy stwierdzić, że dnia 15 maja, niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości, iż wojewoda poznański wezwał starostę w Koninie do podporządkowania się zarządzeniom władz województwa poznańskiego, Urząd Wojewódzki w Łodzi reskryptem telefonicznym z dnia 15 maja L. 350.4 wystosował zarządzenie do starostwa w Koninie, Kaliszu, Kole, Turku i Słupcy, wzywające ich do bezwzględnego stosowania się tylko do zarządu i poleceń władz województwa łódzkiego, wyjaśniając, że zarządzenie wojewody poznańskiego jest sprzeczne z Konstytucją.

Nawet Warszawa nie wie dotąd, kto zostanie wojewodą łódzkim.

ŁODZ, 19. Lansowane przez niektóre pisma łódzkie pogłoski, że starosta słupecki p. Mech został wojewodą łódzkim, a p. Ludwik Darowski — wojewodą krakowskim, są nieprawdziwe.

Jak nas informują z Warszawy, Rada Ministrów podobnej decyzji dotychczas nie powzięła.

Pelletier d'Oisy doleciał do Pekinu.

PEKIN, 19. Lotnik francuski Pelletier d'Oisy przybył wczoraj do Pekinu.

Rewizje funduszu bezrobocia.

WARSZAWA, 19. W myśl uchwały Rady ministrów — oprócz stałej kontroli państwowej pomocy doraźnej dla bezrobotnych — zostają obecnie przedsięwzięte szczegółowe rewizje Funduszu Bezrobocia w poszczególnych ośrodkach.

Komplety rewizyjne są złożone z przedstawiciela F. B. jako przewodniczącego oraz delegatów urzędu wojewódzkiego i izby skarbowej.

Rewizje przeprowadzane są obecnie na terenie Zagł. Dąbrowieckiego, a w przyszłości odbędą się w Radomiu.

Trudności utworzenia rządu we Francji.

PARYŻ, 19. Briand w dniu wczorajszym przyjął dziennikarzy, którym oświadczył, że utworzenie gabinetu koncentracji narodowej nie jest możliwe. Dzisiaj jeszcze Briand będzie prowadził pertraktacje i zdecyduje się, czy utworzy rząd, czy nie. Koncepcja gabinetu koncentracji narodowej rozbija się zdaniem Brianda o nieprzejednane stanowisko kierownictwa grupy Herriota.

Katastrofa kolejowa w Ameryce.

PITSBURG, 19. Na jednej z linij kolejowych w pobliżu Pitsbu ga zdarzyła się katastrofa kolejowa. Oto pociąg pośpieszny najechał z tyłu na drugi pociąg osobowy, przepełniony pasażerami. Skutki zderzenia były straszne, gdyż 18 osób zostało zabitych na miejscu. Liczba rannych nie została jeszcze ustalona. Wagon sypialny skutkiem katastrofy stanął pionowo. Wyciągnięto z niego 9 rannych. Również z pod wagonu restauracyjnego wydobyto 7 trupów.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 19. Wczoraj z samego rana płacono 10.30, a o godz. 11 płacono 10.33. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 9.96, zaś za wpłaty i czeki na Nowy Jork — 9.98.

Caillaux, Poincaré i przesilenie rządowe we Francji.

Do nowego rządu pragnie Briand wciągnąć szereg wybitnych polityków, między innymi Herriota, Caillaux i Poincarego. Herriot jednak nie może wejść do rządu, gdyż komitet wykonawczy radykałów oświadczył się przeciw udziałowi stronnictwa w gabinecie jedności narodowej a przytem sam Herriot reflektowałby wyłącznie na tekę spraw zagranicznych, którą Briand zatrzymuje dla siebie. Caillaux odmówił przyjęcia teki finansów, gdyż żąda pełnej swobody działania na tem stanowisku, a tę — po smutnem doświadczeniu, które miał w gabinecie Painlevego — gwarantowałoby mu jedynie równoczesne objęcie przez niego teki skarbu i stanowisko premjera. Stanowisko opinji w stosunku do Poincarego, do niedawna sztandarowego przywódcy bloku narodowego, bardzo się zmieniło. Wszyscy widzą w nim człowieka nieskazitelnego, bardzo pracowitego i energicznego, któryby mógłby wprowadzić sanację finansów na nowe tory. Chodzi jednak o to, czy Poincare zdecydowałby się na politykę finansową znacznie radykalniejszą od tej, którą życzą sobie jego dotychczasowi zwolennicy, czy też stosując się do ich woli, przypieczętowałby prawicowy charakter gabinetu. Ze szczegółów tych widać, jak wiele trudności przedstawia utworzenie nowego rządu w tej chwili.

Brońmy się przed stratami w żywym inwentarzu!

Kapitał, umieszczony w żywym inwentarzu, nie ma w Polsce prawie żadnego zabezpieczenia przed stratami, które w związku z częstym upadkiem żywego inwentarza zubożają stan posiadania ludności rolniczej. Powstrzymuje to oczywiście rolnika przed pomnażaniem swego dobytku żywego, hamuje więc w kraju, tak wybitnie rolniczym, jak Polska, rozwój hodowli, która może i powinna stać się jedną z najważniejszych gałęzi naszego wywozu zagranicę.

Jeżeli sięgniemy do liczb, to dowiemy się, że posiadane 9 miljonów bydła rogatego i cztery miljony koni przedstawiają łączną wartość około 5-ch miljardów złotych; jeżeli następnie obliczymy przeciętny upadek inwentarza, powodowany wypadkami i chorobami choćby tylko niezaraźliwemi, to dochodzimy do wniosku, że ogół właścicieli bydła rogatego i koni ponosi rok rocznie strat około 150 miljonów złotych.

Tak znaczne szkody ponosi ludność rolnicza tylko skutkiem swej gospodarczej niezaradności, wiadomo bowiem, że wszystkie sąsiednie, zwłaszcza na zachodzie Europy zamieszkałe narody, dawno już sobie radę w tym względzie znalazły. Nietylko zdołano osiągnąć sposób walki gospodarczej ze stratami w żywym inwentarzu, ale, co najważniejsza, przez stworzenie u siebie pełnej gwarancji dla kapitału, umieszczonego w żywym dobytku, założono tem samem mocne podwaliny pod hodowlę inwentarza, który sprzedawany zagranicę, stanowi poważną pozycję bilansu handlowego.

Straty, powstające w żywym inwentarzu, powodowane są bądź chorobami zaraźliwemi, bądź chorobami zwykłemi lub wypadkami nieszczęśliwemi wymagającemi nieraz dobicia zwierzęcia. Zwalczanie chorób zwierzęcych zaraźliwych i powodowanych niemi strat o rozmiarach masowych, powstających głównie skutkiem zakłócenia w kraju prawnych stosunków gospodarczych (np. przez wojnę) prowadzone jest tak u nas, jak i gdzieindziej, przez władze państwowe.

Korzystając z doświadczeń, porobionych przez cały świat cywilizowany, dochodzimy do wniosku, że jednym i najlepszym środkiem zwalczania szkód powodowanych chorobami żywego inwentarza niezaraźliwego pochodzenia, oraz wypadkami — są ubezpieczenia.

Obecnie ludność rolnicza w Polsce ma możność korzystania z dobrodziejstwa ubezpieczeń żywego inwentarza. Na zasadzie praktyki innych państw organizowane są u nas te ubezpieczenia w taki sposób, iż dla obszaru, obejmującego jedną lub parę gmin sąsiednich, założone zostaje towarzystwo (kółko) ubezpieczeń wzajemnych żywego inwentarza. Stowarzyszenie takie, po zatwierdzeniu go przez władzę i zawarciu umowy reasekuracyjnej z Polską Dyrekcją Ubezpieczeń Wzajemnych prowadzi zupełnie samodzielną działalność ubezpieczeniową przez zarząd, wybrany z pośród członków stowarzyszenia na jego zgromadzeniu walnem.

Do założenia stowarzyszenia wystarcza, aby trzech właścicieli żywego inwentarza, rozumiejących potrzebę istnienia tego rodzaju urządzenia gospodarczego, które w razie wypadku szkody umożliwia otrzymanie niezwłocznie za utracone zwierzę odszkodowania, a zatem naprawienie uszkodzonego warsztatu pracy, podpisało statut w charakterze założycieli stowarzyszenia. Istnienie w danej okolicy kółka rolniczego, spółdzielni mleczarskiej lub jakiej innej spółdzielni rolniczej sprawę wprowadzenia ubezpieczeń znakomicie ułatwia ponieważ mogą być one prowadzone przy tych organizacjach z dużą dla stowarzyszonych korzyścią.

Bliższe informacje, statuty oraz wszelkie wskazówki otrzymać można w Oddziałach Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych, znajdujących się w większych miastach, lub też w każdem mieście powiatowym u Inspektorów P. D. U. W. — w Kaliszu w Odziale P. D. U. W., przy ul. Kościuszki nr. 2.

Memorjał b. wojskowych do rady ministrów.

Stowarzyszenia b. wojskowych armji polskiej w rezultacie konferencji złożyły do rady ministrów memorjał następującej treści:

Wobec krytycznych warunków, w jakich znajdują się bezrobotni b. wojskowi w liczbie kilku tysięcy na terenie m. Łodzi, zważywszy, iż obecne zagadnienie bezrobocia w dzisiejszych warunkach nie będzie zlikwidowane w okresie najbliższych kilku miesięcy—my, byli wojskowi armji polskiej, po omówieniu palącej dla nas sprawy na kilku ogólnych zebraniach członków, uchwaliliśmy i przesyłamy radzie ministrów następujące postulaty, które zdaniem naszem są jedynym środkiem w obecnej chwili dla zapewnienia nam minimum egzystencji.

Zaznaczamy, iż w sprawie ulżenia naszej doli zwracaliśmy się kilkakrotnie do tutejszych władz, tak samorządowych, jak i państwowych, lecz dotychczas sprawy nasze nie doznały należytego zrozumienia i ludzkiego traktowania.

Wobec powyższego upraszamy o wniesienie sprawy naszych najżywotniejszych interesów na najbliższe posiedzenie rady ministrów, w celu poparcia i przychylnego potraktowania niniejszych postulatów.

1) Żądamy wyasygnowania kredytów na uruchomienie robót publicznych, przy których możnaby zatrudnić bezrobotnych b. wojskowych.

2) Żądamy natychmiastowego wyasygnowania funduszów ze skarbu państwa na wypłatę doraźnych zapomóg dla bezrobotnych b. wojskowych bez względu na rocznik.

3) Żądamy objęcia ustawą na wypadek bezrocia wszystkich bezrobotnych b. wojskowych, nie korzystających z zapomóg, bez względu na rocznik.

4) Żądamy ubezpieczenia w kasach chorych na koszt państwa wszystkich bezrobotnych b. wojskowych.

5) Żądamy przyjmowania w myśl odezwy rady obrony państwa z roku 1920 do instytucji państwowych tylko byłych wojskowych.

KRONIKA

19 CZERWIEC	SOBOTA
	Juljany P.
	W. słońca g. 3 m. 15. Z. g. 7 m. 59.
	☾ W. g. 12 m. 26 pp. Z. g. 12 m. 45 pn.

— **Teatr Polski w Świetlicy.** W sobotę, na zakończenie roku szkolnego, o godz. 4 daną będzie przepiękna komedja Stefana Zeromskiego „Uciekła mi przepióreczka“. Nie wątpimy, że profesorowie i uczniowie doszczętnie wypełnią salę. Ceny na to przedstawienie zniżone do połowy. Wieczorem w sobotę, premjera rozgłośnej komedji kryminalnej Aveny Hopwooda p. t. „Tajemniczy Dżems“, granej przesło sto razy w Warszawie. W głównych rolach p.p. Swięcimska, Puchniewska, Borkowski, Gołogowski, Jarema, Wojciechowski, Wzorczykowski i inni

W niedzielę o godz. 4 po raz ostatni po cenach zniżonych, świetna komedja „Szkoła Kokot“. Wieczorem powtórzenie premjery „Tajemniczy Dżems“.

— **Podziękowanie**: Najserdeczniejsze, pełne wdzięczności i wzruszenia podziękowanie miło mi złożyć wszystkim, którzy łaskawie przyczynili się do mej uroczystości jubileuszowej. A zatem w pierwszym rzędzie drogim inicjatorkom, szanownemu Komitetowi organizacyjnemu z czcigodnymi ks. prałatem na czele, szanownemu duchowieństwu za uroczyste i podniosłe nabożeństwo na moją intencję odprawione, wielebnej matce przełożej i wielebnemu SS Najśw. Rodziny Nazaretu za łaskawy współudział w obchodzie, wszystkim tym, którzy w tak pochlebny, i serdeczny sposób zwracali się do mnie w swych przemówieniach, jako i tym, którzy swą obecnością dali dowód prawdziwej życzliwości, lub listownie i telegraficznie zazna, czyli swą przyjazną łączność z obchodem.

Dziękuje serdecznie kochanym moim uczenicom za piękne pienia kościelne i orkiestrze gim. Asnykowskiego za podniesiesienie swym muzycznym zespołem, nastroju chwili.

Jednem słowem wszystkim, którzy mi w tym, dla mnie uroczystym dniu, dali dowody serca, przyjaźni i prawdziwej życzliwości składam serdeczne staropolskie: Bóg zapłać.

Felicja Łączkowska.

— **Ze Straży Pożarnej.** W niedzielę, 20 b.m., o godz. 7 rano odbędzie się ogólna próba Straży Pożarnej, jednocześnie w 2 punktach miasta.

Na próbie tej członkowie złożą dobrowolne ofiary na fundusze kupna samolotu imienia strażactwa polskiego, a to w myśl odezwy centralnych władz pożarniczych. Akcja ta objęła strażactwo w całej Polsce, nie wątpimy, że i Straż Kaliska spełni swój obowiązek w zakresie obrony Państwa.

Zarazem Zarząd Straży komunikuje, że znaczki „za wysługę lat“ zamiawiać mogą do dnia 1 lipca r. b. u sekretarza druha P. Zelcera. Cena znaczka wynosi 6 zł. 10 gr.

— **Wianki.** Dowiadujemy się, że tradycyjny obchód „Wianków“ odbyć się ma w Kaliszu 3 lipca r.b.

— **Kaliskie T.wo Cyklistów** urządza w niedzielę, dnia 20 czerwca r.b. wycieczkę do Godzieszy. Zbiórka w klubie ul. Narutowicza 4, wyjazd punktualnie o godz. 8 rano.

— **Popis uczniów Szkoły Muzycznej.** W sobotę 19 czerwca o godz. 8 wiecz. odbędzie się w sali Towarzystwa Muzycznego popis uczniów i uczenic Szkoły Muzycznej przy Kaliskiem Towarzystwie Muzycznem.

— **Dzień harcerza.** W nadchodzącą niedzielę t. j. 20 b. m., odbędą się na boisku 29 p p. S. K. zawody harcerskie hufca kaliskiego.

Harcerze nasi wystawią zajmujące numery jak np.: obozownictwo, jazda kolarzy, samarytanka, sygnalizacja, gry humorystyczne, ogniska, śpiewy itp.

Widzimy z tego, że program będzie bardzo interesujący i na pewno cieszyć będzie się poparciem naszej publiczności.

Program zacznie się o godz. 4.30 p.p. Bufet na miejscu. Orkiestra Powstańców i Wojaków Czysty dochód na obozy letnie.

Do południa odbędzie się na ten sam cel „Kwiatek“ na ulicach miasta. Wierzymy, że publiczność kaliska poprze usiłowania naszych harcerzyków.

Panie biorące udział w zbiórce ulicznej proszone są, aby w sobotę dn. 19 b. m. zabrały puszki z Banku Ziemi Kaliskiej o godz. 6 w.

W razie niepogody zawody odbędą się dnia 27 b. m.

— **Rażeni prądem.** W dniu 18 b. m. w czasie rozbiórki gruzów na posesji przy ul. Sukienniczej, po obaleniu się komina nastąpiło połączenie się liny, za pomocą której obalano mury, z siecią elektryczną skutki czego okazały się fatalne, gdyż trzech robotników zostało rzuconych momentalnie na ziemię, przyczem Michał Słupecki lat 28, zam. Ogrody 14, poniósł śmierć na miejscu, Sieradzki Stefan lat 32, Winiarska 21, znajduje się w Szpitalu, Lewandowski Michał lat 23, Ciasna 13 i spieszący z pomocą Wojtczak Józef lat 32, po udzieleniu oparzelizny udali się do domu.

— **Przejechanie.** W czasie szybowania aeroplanu nad Kaliszem, w dniu 18 b.m. dzieci ze szkoły im. E. Repphana wybiegły na ulicę, aby się przyjrzeć nieznanemu sobie ptakowi, zbyt silne zainteresowanie się dzieci spowodowało nieszczęście, albowiem Wandzia Waszak lat 10, zamieszkała przy ul. Kolejowej została przejechana przez wóz.

Dziecko po zbadaniu i opatrzeniu w Szpitalu św. Trójcy zostało przez ojca zabrane do domu.

— **Czyja zguba.** W bieżącym tygodniu znaleziono pewną kwotę pieniężną, która po udowodnieniu własności, jest do odebrania w Szpitalu św. Trójcy.

— **Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża** Oddział w Kaliszu. Zbiórka Tygodnia pomimo ogólnie trudnych warunków dała wynik równający się wpływom roku zeszłego, a mianowicie zł. 2041.90 gr.

W szczególe kwesta tak się przedstawia:

30/V.	Kwesta I przy stol. i puszk.:	zł. 555.23 gr.
3/VI.	Kwesta II „ „ „	„ 465.59 gr.
6/VI.	Kwesta III „ „ „	„ 426. 9 gr.
	Restauracje.	
1/VI.	p. A. Wyganowska „	„ 123.50 „
2/VI.	p. Bukowińska „	„ 72.49 „
4/VI.	p. Z. Chrystowska „	„ 50.— „
	Cukiernie, kina, cyrk, progr. w teatrze	189.04 „
	Cukrownia Zbiersk.	
	P. dyrektorowa Mochlińska „	„ 136.50 „
	Szkoła w Goliszewie „	„ 23.26 „
	Ogólny wynik	zł. 2041 90 „

Wszystkim Ofiarodawcom, a w szczególności Paniom, które przez pomoc swą zasiliły fundusze Czerw. Krzyża składa pełne uznania podziękowanie.

Zarząd.

— **Ucieczka w świat za przygodami.** P. Masło Kazimierz zamieszkały Kościuszki 15, zameldował w policji o zaginięciu syna Kazimierza lat 16.

— **Kradzież butów ze straganu.** P. Urbański Feliks zam. ul. Babina 11, zameldował w komisarjacie P. P. o kradzieży butów na Nowym Rynku ze straganu wartości 45 zł. Sprawca kradzieży Switała Wawrzyniec został przez policję ujęty.

— **Ogólne zebranie Związku Drobnych Kupców Chrześcijan.** W niedzielę 20 b. m. o godz. 4 po południu odbędzie się ogólne zebranie Związku Drobnych Kupców Chrześcijan w Kaliszu, w lokalu Związku Rzemieślników Chrześcijan ul. Piekarska 7, w dolnej sali. Zarząd prosi swych członków o punktualne i liczne przybycie.

Zarząd.

— **Przywłaszczenie roweru** P. Kubfer Abram Szyja zam. ul. Wrocławska 41, zameldował w komisarjacie o przywłaszczeniu roweru wartości 150 zł. przez Kępińskiego Zeliga.

— **Kradzież 567 złotych.** P. Wendowski Czesław zam. w Janowcu (pow. Zmin. Wlkp.), zameldował w komisarjacie o kradzieży na jego szkodę 567 zł. przez „kanciarzy" trudniących się oszustwem na towarze na Nowym Rynku. Śledztwo w toku.

— **Czyj zegarek?** Znaleziony przez p. Ciołkowskiego Jerzego w dniu 12 b. m. na ul. Al. Józefiny złoty zegarek damski na rękę jest do odebrania w Ekspozyturze Urzędu Śledczego w Kaliszu.

Z KRAJU.

— **Projektowane linje kolejowe.** Z Ministerstwa Kolei otrzymujemy w tej sprawie następujące informacje:

Z projektowanych linji państwowych, które winny być wykonane w czasie możliwie najbliższym, należy wymienić linje: Lublin—Bełżec (144 klm.) i Woropajewo—Druja (90 klm.). Projekty odnośne są opracowane. Budowa zależna jest od uzyskania potrzebnych na ten cel kredytów.

Na budowę i eksploatację kolei przywatnych użytku publicznego udzielone zostały w ostatnich czasach (oprócz trzech linji, znajdujących się już w budowie), koncesje następującym firmom:

Towarzystwu Robót Inżynierskich „T. R. I." w Poznaniu, firmie inż. O. Stelmachowski, Wł. Jakubowski i B. Walkiewicz oraz firmom francuskim „Societe Generala Entreprises", „Societe Anonyme" i „Schneider i C-ie" w Paryżu. Wymienione firmy otrzymały koncesje na budowę i eksploatację następujących kolei normalnotorowych:

1) Wieluń—Opatówek wzgl. Błaszki—Inowrocław, 2) Chorzów—Wojkowice—Łask z odnogami, 3) Ciechomice—Płock—Brodnica, 4) Wojkowice—Opoczno—Warszawa, 5) Południowa wewnętrzna linja kolejowa Węzła Warszawskiego z mostem przez Wisłę.

Ogółem ich długość wynosi 931 klm.

W r. 1925 udzielona została koncesja p.p. inż. K. Górskiemu, J. Karbowskiemu, Stan. i Stef. Lubomirskim, A. Piędzickiemu, inż. B. Popławskiemu, inż. Stan. Rybickiemu, inż. A. Słaboszewiczowi, inż. L. Strokowskiemu i inż. A. Wereszczyńskiemu na budowę i eksploatację normalnotorowej linji kolejowej z Zagłębia Dąbrowskiego przez Pińczów—Busk do Zwierzyńca, dł. 371 klm. Nadto udzielono w r. 1924 gminie miasta Łodzi koncesję na budowę i eksploatację wąskotorowej kolei z Łodzi przez Rokiciny do Tomaszowa, dł. 51 klm.

Studja nad opracowaniem projektów powyższych linji są w toku. Rozpoczęcie budowy tych linji jest zależne od sfinansowania budowy przez kapitały prywatne.

— **Wycieczka wioślarzy polskich do Gdańska.** 4 lipca wyruszy z Warszawy wielka wycieczka polskich klubów wioślarskich łodziami do Gdańska. W miarę posuwania się w dół Wisły będą się spotykały łodzie wioślarskie, wyruszające z poszczególnych miast polskich, tak, aby do Gdańska wjechać mogło równocześnie kilkadziesiąt polskich łodzi. Marszruta wycieczki pomyślana jest w ten sposób, że już 3-go lipca przybyć winny do Warszawy łodzie z miast położonych powyżej Warszawy; 4-go o godz. 9-ej zrana nastąpi wyjazd do Czerwińska; 5-go przypadnie droga Czerwińsk-Włocławek ze spotkaniem w Płocku z osadami wioślarskiemi przybyłemi z nad Narwi; 6-go lipca Włocławek-Toruń z wycieczką do Ciechocinka; 7-go lipca Chełmno-Grudziądz; 9-go lipca Grudziądz-Tczew z wycieczką do Gniewa i wreszcie 10-go lipca Tczew-Gdańsk.

ZE ŚWIATA.

— **Obywatelstwo francuskie dla cudzoziemców.** Odbyło się w Paryżu walne zgromadzenie T-wa „Foyer Francais", na czele którego stoi p. Paweł Painleve, jako prezes. Wiceprezesem kierującym faktycznie organizacją jest p Honnorat; sekretarzami generalnymi są p.p. R. Lisbonne i P. Raphael.

Głównym celem „Foyer Francais" jest ułatwianie asymilacji tych cudzoziemców, których władze T-wa uważają za godnych. O skuteczności akcji T-w świadczą cyfry: kiedy w roku 1924 było we Francji tylko 18.000 t. zw. naturalizacji, to w roku następnym cyfra ta podniosła się do 28.000, głównie dzięki akcji Twa.

Pozatem Two organizuje nauczania języka francuskiego dla dzieci cudzoziemców Francję zamieszkujących.

— **Cyklon na oceanie Spokojnym.** Na skutek szalejącego na oceanie Spokojnym przy brzegach Chili cyklonu cztery większe parowce zatonęły wraz załogą. Pięć holowników i znaczna ilość małych statków zginęło bez śladu. Burza poczyniła bardzo znaczne straty materjalne.

— **Domy szklane w Ameryce.** Amerykański architekt, Ludlow, opracował projekt dziesięciopiętrowego domu, zbudowanego całkowicie ze szkła. Jedynie wewnętrzne wiązania konstrukcyjne wykonane będą z belek stalowych. Szkło będzie różnych gatunków i odcieni, trwałość zaś jego będzie wzmocnioną domieszką różnych pierwiastków mineralnych. W ścianach znajdować się będzie przezroczysta masa ilozacyjna, zabępieczająca pokoje od zmian temperatury. Marzenia Zeromskiego, opisane w „Przedwiośniu" ziszczą się w ten sposób.

— **Hohenzollerni a cenzura kinematograficzna.** Cenzura kinematograficzna w Berlinie zabroniła wyświetlania filmu p. t. „Ani jednego feniga książętom". Zakaz nastąpił wbrew opinji komisarza rządowego, który oświadczył, że obraz zgodny jest z faktycznem stanem rzeczy. Cenzor uznał za niedopuszczalne napisy w rodzaju: „Ot — wiele mogą wydawać dziennie niemieccy książęta dzięki wspaniałomyślności Rzeszy. Uważał on, iż takie powiedzenia paczą poglądy narodu.

— **Stany Zjednoczone, Anglja a kanał Panamski.** Senat amerykański, na skutek wniosku, złożonego przez senatora Borah, prezesa komisji do spraw zagranicznych, zarządał zbadania koncesji, udzielonych przez rząd Republiki Panama przedsiębiorstwu angielskiemu. W myśl zawartej umowy, pomienione towarzystwo ma prawo przeprowadzać poszukiwania złota na szeroką skalę. Skądinąd zebrane jednak informacje każą przypuszczać, że nabyte tereny posłużą do plantacji roślin kauczukowych. Stany Zjednoczone obawiają się, by władze angielskie nie wzniosły tam fortyfikacji, mogących zmienić obecne status quo kanału Panamskiego, co sprzeciwiałoby sie, doktrynie Monroego.

Druk „Gazety Kaliskiej" — Plac Józefiny 1. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Sp. z ogr. odp. Redaktor F. RADWAN.